

IZSELIJENSKI VESTNIK RAFAEL

GLASILO RAFAELOVE DRŽBE V LjUBLJANI

IZHAJA
15. VSAKEGA MESECA
UREDNIŠTVO: LEONISČE
UPRAVA: TYRSEVA C. 52
V LJUBLJANI

NAROCNINA:
ZA JUGOSLAVIJO
LETNO DIN 12—
ZA INOZEMSTVO
LETNO DIN 24—

OGLASI PO DOGOVORU

LETO VII.

LJUBLJANA, MAJ 1937.

ŠTEV. 5

Dr. Anton Korošec — našim izseljencem

Ob 1 po polnoči je 15. aprila govoril na radiu ob večeru naših izseljencev notranji minister dr. Korošec. Našim številnim izseljencem v Evropi in Ameriki je voditelj Slovencev poslal naslednji pozdrav:

»Bratje in sestre v tujini! Ko sem o božiču prvič stopil pred mikrofona, da vas pozdravim, bratje in sestre v tujini, sem izrekel željo, da bi se zveze med domovino in vami, po vseh delih sveta raztresenimi otroci čimbolj poglobile in utrdile.

Temu cilju smo se od tedaj znatno približali. Ideja izseljenskih večerov, katere je prva priredila Prosvetna zveza v Ljubljani, se je postavila na široko osnovo. Tudi belgrajska radijska postaja osrednjega tiskovnega urada na kratke valove je obnovila stalne zveze z našimi izseljenci. Potem ko bo njena postaja okrepljena, bo prirajala celo vsak večer izseljenske ure.

Prepričan sem, da bo ta zamisel dosegla svoj namen in rodila dobre sadove. Ustvarila bo one, doslej pogrešane tesnejše zveze med staro domovino in njenimi izseljenci.

Domovina! Saj to je ona zemlja, s katero vas vežejo najprisrčnejše vezi, ki obstojajo na svetu; vez krvi in jezika; vez staršev in otrok; bratov in sester, ki so ostali morda doma; spomini vaših otroških let; veže vas nanjo žgoče, v osamljenosti tujine porojeno hrepenenje: sanje, načrti, napori, vaša življenjska borba.

Morda boste od mene kot politika in ministra za notranje zadeve pričakovali, da vam bom govoril o naši notranji politiki. Vem pa, da politične borbe včasih hudo vžigajo strasti in izčrpavajo duhove v pogosto brezplodni borbi, ki ni vedno najlepša. — Take notranjepolitične borbe iz višje perspektive včasih izgledajo čisto malenkostne, majhne in nevažne. Zaradi tega se ne bom mudil ob tem predmetu. Poudaril vam bom le to-le:

Iznad vsakdanje borbe, ki se morda zdijo malenkostne, se visoko dvigajo tri ideje, ki so vodilne za vso politiko sedanje vlade.

Prva je naše iskreno prizadevanje, da državo tako uredimo, da se bodo prav vsi njeni državljani počutili v njej popolnoma enakopravni in zadovoljni, da bomo vsi to državo, ki je s tolikimi žrtvami ustvarjena, enako cenili in ljubili. Upam, da smo v tem pogledu z našim delom na dobri poti in da

lahko z zaupanjem gledamo v nadaljnji razvoj.

Drug naš veliki smoter je služiti ideji miru. Globoko in iskreno želimo, da bi bila človeštvu dana dolga doba mirnega razvoja in napredka. Nočemo vojne! Vemo, da bi mogla imeti eventualna vojna za vso civilizacijo in kulturo, zlasti za evropsko, katastrofalne posledice, mnogo hujše kakor svetovna vojna. Zagotoviti naši državi trajen mir, to smatramo za našo najsvetejšo dolžnost. V tem oziru je naše delo uspešno. Znano vam je, da smo sklenili v zadnjem času dva velepomembna pakta, in kakor je dejal gospod predsednik vlade v svojem nagovoru pred štirinajstimi dnevi ob otvoritvi izseljenskih večerov belgrajske radijske postaje, je Jugoslavija danes ena izmed redkih držav, ki more reči, da nima zunanjih sovražnikov, ker jo z vsemi sosedomi in z drugimi državami družijo ali prijateljski in zavezniški ali pa dobri sosedstveni odnosi.

Tretja naša glavna skrb gre za tem, da spet obnovimo in zavarujemo pravo demokracijo. Vprav vi, ki ste zunaj mej, v državah velike demokracije, morete dobro občutiti in oceniti, da je demokracija neprecenljiva pridobitev dolgotrajnega zgodovinskega oblikovanja, da predstavlja demokracija ono obliko, ki varuje dostojanstvo človeka in ga dviga do res pravega in svobodnega državljanja, da je demokracija ona oblika družabnega življenja, ki omogoča največji razmah vseh duševnih in kulturnih sil naroda. Prav je, da lahko spregovorimo o tem nekaj besedi.

Današnji dobi, ko od vzhoda in zapada, severa in juga valove slične struje ekstremnih teženj, nam je demokracija še prav poseben ideal, ki je vreden vseh žrtev in ki ga je treba z vsemi silami varovati. Mehkužnost bi bila lahko past v imenu demokracije, da bi prišli temni elementi na površje, da bi, zahvaljujoč vprav demokratičnemu načinu upravljanja, prišle do oblasti struje, ki nosijo v sebi pogin demokratične ideje.

Dasi moramo biti sicer oprezní, pa moramo biti vendarle brez vsake skrbi. Hvala Bogu, naš narod ima pregloboko ukoreninjen čut za demokracijo, za svobodo, da bi se dal zavesti in omamiti od takih idej, pa

naj jih širi komunizem ali fašizem. To je tudi čisto naravno. Saj smo v bistvu narod majhnega kmeta, ki je po svojem značaju v neposredni povezanosti z naravo najbolj domel vrednost svobode.

Gotovo je, da je morala demokracija danes v Evropi in povsod na svetu preboleti mnogo težkoč, zlasti v zvezi s hudo gospodarsko stisko. Vprav s tega vidika so sovražniki demokracije poudarjali, da demokracija ni sposobna ustvarjati in izdati novih oblik gospodarskega in družabnega reda ter biti kos novim nalogam, ki se stavijo državi. Kakor vidite sami, se je skoraj na vsak korak obraz našega gospodarstva bistveno spremenil od onega pred vojno. Tako zvaní liberalni sistem, sistem gospodarske nebrzdanosti, ki je popolnoma zagospodaril v devetnajstem stoletju, je dovedel do absolutne nadvlade industrijskega in bančnega kapitala nad delavci in majhnim obrtnikom.

V družbi so nastala velika razglasja. To ni moglo več dalje iti tako, da bi bil mali človek, delavec, obrtnik pa tudi celotno gospodarstvo prepuščeno na milost in nemilost kapitalizmu in bi bilo zgolj predmet njegove spekulacije. Vedno bolj in bolj se je kazala potreba, da poseže država v čim večji meri v gospodarstvo ter ga vodi in poravnava ter sprav v sklad vse silnice, ki delujejo v gospodarstvu. To imenujemo vodeno gospodarstvo, dirigirano gospodarstvo. Dirigirano gospodarstvo, to je postalo ne samo geslo novega časa, ampak tudi njegovo življenje in nujna potreba.

Nepristranskemu opazovalcu pa se pokaže danes, da so demokratične države, čeprav niso zagnale tolikega hrupa, v tem pogledu ravno toliko in še več napravile kakor one, ki so zavrgle demokracijo. Da, z eno razliko: z manjšim in nenasilnim omejevanjem osebne svobode tako, da se danes v demokratičnem pojmovanju oblikuje nov gospodarski obraz, pravo uravnano dirigirano gospodarstvo, ne pa, da se tako izrazim »dresirano«, katero se razvije tam, kjer ni več čuta za demokracijo. Demokracija ni anarhija, tudi na gospodarskem polju ne! Tudi se samo po sebi razume, da se s privilegiranim gospodarstvom ne sme ubijati privatna inicijativa, ki je bila in bo glavno gibalno gospodarstva življenja in napredka.

Skrb za vzgojo voditeljev kat. društev

Mi zahtevamo vodstvo in načrtnost v gospodarstvu! Mi se priznavamo k temu, da tudi gospodarstvo ni nikak naravni proces, ampak da je oblika gospodarstva in njeno izoblikovanje v bodočnosti v volji svobodno hotečih ljudi, čeprav v polni meri priznavamo težino nevarnih predpogojev. Močna oblika gospodarskega sistema, to je problem volje in ne mehaničnega materialističnega razvoja. Zato se mi k tej obliki uravnane, dirigiranega gospodarstva priznavamo v polni meri in ga vseskozi praktično uveljavljamo. Naj omenim samo starostno zavarovanje delavcev, ki smo ga uvedli. Oblika dirigiranega načrtnega gospodarstva nam bo tudi dala možnost, da napnemo vse sile, da naše gospodarstvo dvignemo, dvignemo vse na tako stopnjo, da bo za vse kruha dovolj. Čas terja to od nas. Naš narod narašča. Vsako leto šteje nad 200.000 duš več, a vrata v svet ima danes tako rekoč zaprta. Zato moramo najti doma možnost zaposlitve in dela za ves naš narod. Pri tem se ne vdajamo nobenemu lepemu optimizmu. Vemo, da smo še vedno pretežno poljedelska država, ki mora svoje ne odvišne, ampak mnogokrat od ust pritrpane pridelke izvažati drugam za zamenjo industrijskih proizvodov, in vemo, da je delo kmeta pri tem zelo slabo plačano. Da, lahko prav za prav govorimo o izrabljanju poljedelskih držav od strani kapitalno močnih, ki nam jemljejo naše sirovine in trud naših rok. Vemo pa, da mora in more to biti drugače. In mi hočemo ustvarjati, da bo naša zemlja rodila obilnejši sad, da bomo naše domače bogastvo, ki leži v zemlji zakopano in ga bomo doma izkoristili, da naše svobodne sile ne bodo več brez koristi izgubljale časa, skratka, da bo za vse, ki so pridni in delavoljni, kruha dovolj.

Pri tem ustvarjanju nam morete vi, naši izseljenci, mnogo pomagati, tako s svojimi izkušnjami, ki ste si jih pridobili v tujini, s svojimi zvezami in morda tudi s svojim kapitalom. Ako nas bo vse vodila globoka in iskrena ljubezen do naše domovine in

Prav velikokrat opazamo, da delo v katoliških društvih med izseljenci le ne gre v ono smer, kakor bi to želeli. Ni pravega napredka, morda se opazi celo nazadovanje. Vseposod iščemo vzrokov temu pojavu, vendar do pravega zaključka ne pridemo. Saj so naši izseljenci po veliki večini dobri, verni in imajo polno dobre volje, zato ne moremo iskati vseh vzrokov morda zaradi splošnega propadanja človeške družbe, katera posredno vpliva na okolico, ki je še v jedru dobra. Saj je ta vpliv velik, vendar ni tako velik, da bi bil ta edini vzrok vsemu nazadovanju. Prav nič manjši vzrok tiči drugje, kateri je sicer manj viden, a zato nič manj važen. Pravih voditeljev nimamo, oziroma jih je premalo, kateri bi zmogli to nazadovanje ne samo zaustaviti, temveč tudi s svojim delom dokazati, da je obstoj katoliških društev ne samo mogoče, temveč imajo prav ta društva največjo življenjsko silo v sebi.

Prav dobro se danes tega zavedajo vrhovi katoliške cerkve, ki ob vsaki priložnosti poudarjajo, da morajo načelovati katoliškim društvom dobri, zreli voditelji. Prav v novejšem času, ko se sovražniki katolištva najbolj prizadevajo, da bi s svojim smotnim delom uničili katoliško cerkev in jo ljudem prikazovali kot zastarelo napravo preteklega časa, ki v sedanjem modernem času nima več življenjske moči, ji očitali profinarodnost, je treba, da stoji na vodstvu moške, ki so zmožni kljubovati vsem napadom sovražnika, ki so ga zmožni prepoznati, čeprav pride največkrat med nje v ovčjem oblačilu.

Kako bo potem mogoče, kar se dogaja še

Nadškof dr. Josip Ujčić med paračinskimi Slovenci. Dne 2. maja je prispelo v Belgrad 40 Slovencev, ki so zaposleni v paračinskih tovarnah, na obisk k slovenskemu prosvetnemu društvu. Obiskali so tudi belgrajskega nadškofa dr. Josipa Ujčića, ki jim je zagotovil vso svojo ljubezen in pomoč.

trdna volja, da si ustvarimo boljše bodočnost, potem smo prepričani, da naši napor ne bodo zastoj in da se bo naš narod razvijal, rasel in mogel polnovredno konkurirati z drugimi velikimi narodi.

danes, da bi se predsednik katoliškega društva vezal s svojim sovražnikom ali odpadel od svojega društva in vstopil v društvo, proti kateremu se je prej sam boril? Kako bo potem mogoče, da bo s svojim delovanjem vzbujal sum med svojimi člani, da njegovo ravnanje ni v skladu z načeli društva? Kako bo potem še mogoče, da bi predsednik katoliškega društva osumljeval svoje voditelje, na katere so vrgli nasprotniki blato z namenom, da zasejejo razdor med vodstvom in predsedniki? Kako bi tako mogli dopustiti predsedniki katoliških društev, da se v društvo vtihotaplja nasprotni duh, ki je včasih ovit v lažni nacionalizem, katerega glavni namen pa je, da počasi razjeda društvo samo? Ne, to bi bilo nemogoče, če bi stali na čelu katoliških društev pravi krščanski možje.

Toda, kje naj dobimo pravih voditeljev? Včasih smo ob volitvah kar v zadregi zanje. Ni jih na razpolago, pa če še tako iščemo. Tako največkrat zasedejo najodgovornejša mesta ljudje, ki nimajo zadosti sposobnosti, da bi jim bili kos. Tu nastaja vrzel, katero bo treba izpopolniti. Če danes nimamo pravih voditeljev, jih bo treba vzgojiti. Kako lepo je pohvalil delo za vzgojo krščanskih voditeljev papež v svojem pismu portugalskemu patriarhu 10. februarja l. 1935: »Veliko veselje nam je napravilo pismo, v katerem nam javljate svoj in vsega portugalskega episkopata modri sklep, da hočete preurediti in prenoviti KA v tem plemenitem narodu... Prav tako nam je všeč, da hočete to delo pričeti s pripravo dobrih voditeljev; resnica je namreč, ki jo potrjuje vsakdanja izkušnja, da usoda ustanov po večini zavisi od zmožnosti njihovih voditeljev.«

Tu torej ima izseljenski duhovnik težavno, toda za bodočnost nujno potrebno nalogo, katere se mora lotiti, da izpopolni vrzeli. Pa tudi izseljenski učitelj mu mora pri tem pomagati. Kako naj pričeta z delom, mi ni treba še posebej povedati, saj je v tem oziru že v naši sicer skromni literaturi bilo napisanih in izdanih že veliko odličnih knjig, ki podrobno razlagajo papeževe okrožnice in pisma. Še več pa je zbranež v tuji literaturi med narodi, v katerih deželah delujeta.

To sem napisal v dobri veri, da koristim čim več izseljencem, kajti nepobitno je, da katoliška vzgoja izseljencev prav v nobenem oziru izseljence ne raznaroduje, temveč je celo največje jamstvo tudi za dobro narodno vzgojo.

Šlibar Tone, izseljenski učitelj.

Alojzij Turk, Skoplje:

Iz Južne Srbije

Ko prihajajo veliki prazniki, si vsak pristen Slovenec, četudi posebno resen, zaželi cerkve in prelepah naših cerkvenih obredov in domačih navad. V domovini se to še ne občuti tako zelo, ker vse samo pride in človek si misli, da pač mora tako biti. Ko pa prestopi prag domače hiše, ko ga ohladi in prebudi iz te sanjivosti veter tujine, začuden pogleda okoli sebe in se čudi, zakaj ni ne naših prijaznih cerkva, zakaj ni prelepega slovenskega petja, zakaj še duhovnikov nikjer videti ni... In prihaja spoznanje, da je pri nas doma zares še najbolj lepo.

To se dogaja v duši vsakega slovenskega izseljenca, prav posebej pa še onega, ki ga je borba za vsakdanji kruh prinesla semkaj doli na naš tako zvani klasični srbski jug, v kraje, ki so jih nekaj imenovali Makedonijo, pozneje Južno Srbijo, danes pa vardarska banovina. Morda se komu to čudno zdi, pa je le zares tako. Že zemlja, vsa priroda je popolnoma različna od naših krajev. Tu ni košatih stoletnih gozdov, ki bi

v poletni vročini razhladili utrujenega popotnika. Nasproti ti štrle le puste peščene gore, razorane od zimskih voda. Tudi lepo zelenih travnikov ni, kjer bi spomladno evetelo na stotine različnih cvetov, kjer bi se v vetru zibalo nebroj pisanih metuljčkov. In tudi krasne mladostne pesmi drobnih ptičic ni. Pekoči sončni žarki južnega neba so kaj kmalu uničili ono našo spomladno pesem, zamorili mlado življenje, povsod, na vseh straneh gleda v človeka od vročih sončnih žarkov izmučena, zamorjena priroda. Trava se je osušila, gorski potoki so se posušili, samo Vardar s svojo nečisto vodo hiti proti Egejskemu morju. Čreda ovac, ki so v zimi in zgodnji pomladi oživljali te kraje, se poleti umaknejo v visoke planine. V mlakušah pa se kopljejo črni bivoli. Zime so tu kratke. Na bližnjih visokih hribovih se sicer zelo zgodaj pojavi sneg in tudi dolgo leži, dočim v dolinah kar hitro skopni, zato pa so neprestani vetri toliko neprijetnejši, zlasti oni doli okoli Bistrenice, na Ovčjem polju in pri Dojranskem jezeru.

In ljudje? Tudi ti so za vsakega našega človeka nekaj novega in posebnega. Drugi so običajni, drug je tudi način življenja. Huda paprika, ovčji sir in suh kruh so jim

vsakdanja hrana. Zelo so skromni in z malim zadovoljni. Delovni pa so toliko, kolikor se jim zdi prav. Kadar pa se razvesele, ne poznajo prav nobene meje.

In v teh okoliščinah katoliških cerkva ni, a še ono malo, kar jih je (v Bistrenici, Dušanovem ob Dojranskem jezeru in kapelica v Velesu), nimajo svojega dušnega pastirja, niti redne službe božje. Prihajajo in minevajo nedelje, kot da jih ni, saj zvon ne zvoni in ne vabi k maši, pesmi v cerkvi ni, tudi v hiši ni nobenega svečanega razpoloženja, saj se nihče ni oblekel v kaj lepšega, morda ker nima, morda ker maše ne bo. In na vseh straneh čuješ vzdih, da je tako težko... Posebno pa se občuti ta praznina ob velikih praznikih. Duhovnikov ni, da bi mogli vse obiskati ob praznikih in tudi sicer zaradi prevlekle obsežnosti župnije le redko more priti duhovnik do teh svojih ovčic. Otroci prihajajo na svet, a duhovnik mora doprinesiti velike žrtve, da dosepe in podeli sv. krst novemu članu človeške družbe. Otroci rasejo brez prave vzgoje, brez cerkve, brez veronauka, dostikrat celo brez vsake šole... Kaj naj pričakujemo od takega rodu, si lahko pač vsakdo sam misli. In pride smrt. Kolikokrat v tem kratkem

Proslava 10letnice Rafaelove družbe

Med našimi izseljenci je vzbudil naš povziv in povabilo za 10 letnico Rafaelove družbe veliko zanimanje in odobravanje. Iz vseh delov sveta sporočajo naši rojaki, da se bodo radi udeležili proslave in obiskali domovino.

Posebno veliko naših ljudi bo prišlo na proslavo iz Zapadne Evrope: Francija, Belgija, Holandija in Nemčija. Iz teh držav bodo vozili posebni vlaki v domovino.

Rafaelova družba bo poskrbela za vse, da se bodo izseljenci čim bolje počutili na rodni zemlji in odnesli najlepše vtise v tujino.

Poskrbljena bo po naših železnicah znižana vožnja in še druge ugodnosti.

O vsem bomo pravočasno poročali v »Rafaelu«.

Dragi rojaki, pripravite se na ta veliki dan in povabite čimveč svojih sorojakov na obisk v domovino, ki vas že zdaj priščno vabi in pozdravlja.

Katoliški tisk in ameriški Slovenci

Ameriški katoliški Slovenci so začeli prirediti shode, ki na njih razširjajo katoliški tisk. Prvi tak shod se je vršil 14. februarja t. l. v Chicagi v cerkveni dvorani sv. Stefana. Prišlo je mnogo zunanjih gostov n. pr. iz Indiana, Jolietta, Waukegana, Pullmana in od drugod. Sklenili so resolucijo, v kateri priporočajo dnevnik »Amerikanski Slovenci«, tednik »Glasilo Jednote«, »Domovino« in mesečnik »Ave Marije« in »Zarjoc«.

Dalje priporočajo ustanovitev posebnih tiskovnih krožkov in izdajo knjžice »Naša straža«, ki izhaja od časa do časa v Lemontu. Posebni shodi so bili 21. februarja v Jolietu v dvorani Slovenije, 28. februarja v West Allisu, Wis., istega dne tudi v Milwaukee, Wis. V nedeljo, dne 7. marca pa je bil shod v Waukegan, Illinois.

Kot govorniki nastopajo gg. Plevnik, Ambrožič, Opeka, Stonič in Bogolin.

času duhovnik ne more priti. Pokopljejo pokojnega brez molitev duhovnikovih, brez blagoslova groba. Ko pozneje pride duhovnik, blagoslovi grob in zmoli predpisane molitve za pokojnega.

To je na kratko slika naših izseljencev in naseljencev v Južni Srbiji. Oni, ki jih je samo potreba službe oziroma »dobri prijatelji« privedli semkaj, sicer ne občutijo v polni meri tega gorja, a vendar tudi njim ni prihranjeno vse to gorje. Vendar pa jih krepi nada: da bodo namreč prej ali slej le prišli zopet v domači kraj, med svoje ljudi. Kolikokrat jih čuješ govoriti: »Saj mi sami bi že potrpeči, ko bi nas le bolezen ne mučila in ko bi vzgoja naših otrok toliko ne trpela!«

Kolikokrat me globoko v srce zaboli vzdih slovenskih staršev, naj bi vendar duhovnik večkrat prišel med svoje raztresene ovčice, poučiti šolske otroke, ki so morda že odrasli, pa še vedno niso prejeli sv. zakramentov: spovedi in sv. obhajila. »Pridite vendar, saj vidite, kako otroci propadajo, podivjajo!« govore žalostni starši z nekim grenkim očitkom, kot da iz komodnosti ne prihajam. Nikakor ne morejo razumeti, da

Izseljenske novice

Spremembe v diplomatski službi.

V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. sta z ukazom kraljevskega namestništva in na predlog predsednika vlade in zunanjega ministra postavljena na razpoloženje dr. Prvislav Grisogono, poslanik v Varšavi, in Miloš Mihajlovič, pooblaščen minister in izredni poslanik.

Za generalnega konzula v 3. skupini 1. stopnje je imenovan na generalnem konzulatu v Curihu Miloš Savič.

Povišan je Radoje Nikolič, tajnik 7. skupine, za tajnika 6. skupine zunanjega ministrstva.

Imenovani so: M. Stojaković, tajnik 5. skupine zunanjega ministrstva, za konzula v 5. skupini na generalnem konzulatu v Skadru; Kosta Mišić, tajnik 5. skupine zunanjega ministrstva za konzula v 5. skupini na generalnem konzulatu v Milanu; Dragoljub Jovanović, tajnik 5. skupine zunanjega ministrstva, za tajnika 5. skupine na poslaništvu v Budimpešti; dr. Henrik Buli, tajnik 5. skupine zunanjega ministrstva, za tajnika 5. skupine poslaništva v Kairu; Sima Stajić, tajnik 6. skupine v zunanjem ministrstvu, za tajnika 6. skupine na poslaništvu v Pragi; Radoje Milosavljevič, vicekonzul 6. skupine na konzulatu v Milanu, za tajnika 6. skupine v zunanjem ministrstvu.

Z odlokom zunanjega ministra je postavljen za atašeya na kr. generalnem konzulatu v Düsseldorfu g. Leopold Korosec, dosedanji uradnik v protokolu zunanjega ministrstva.

Onim, ki se selijo v tujino

Jugoslavlani, ki so se izselili iz domovine po 1. decembru 1918, ostanejo državljani kraljevine Jugoslavije z vsemi pravicami in dolžnostmi, četudi so si pridobili državljanstvo kake druge države, razen če so zaprosili za izbris iz državljanstva in jim je bil izbris dovoljen. Za morebitni izbris je treba prositi pri pristojnem poslaništvu ali konzulatu. Važno je pripomniti, da smatra jugoslovanski zakon tudi v tujini rojene sinove naših državljanov za jugoslovanske državljane, čeprav določa drugače zakon države, v kateri so se rodili. Tudi v tujini rojeni sinovi jugoslovanskih državljanov so dolžni služiti na primer vojaški rok in morejo imeti ob svojem morebitnem povratku v domovino znatne sinstosti, če niso pri pristojnem poslaništvu pravočasno uredili osebnih zadev.

mi je dolžnost skrbeti za pokrajino, katere površina presega marsikatero škofijo. Povsod so razkropljeni, povsod so iste potrebe, povsod vzdihujejo... In vendar so dobri ti naši ljudje. Skrb jih včasih napravlja nervozne. Kdo bi jim mogel to zameriti! — Le one prodane duše, ki so svojo vero, svoj narod in svoj jezik prodale, zatajile za prav majhen denar, za ženo odnošno moža, za sladko besedo, večjo oblubo, seveda ne moremo prištevati semkaj. Sami polni greha in zlobe sovražijo vse, kar je slovensko in katoliško, kar je lepo in vzvišeno, pa opravljajo, tožarijo, preganjajo tiste, ki so ostali dobri in pošteni, zvesti sinovi svoje matere v veri in jeziku. Na ta način hočejo zadušiti glas svoje vesti, pa se jim vendar to nikdar popolnoma ne posreči! Črv vesti gloda in je in nikdar ne umre!

Cerkev v Bistrenici je posvečena sv. Jožefu. Lansko leto smo tamkaj prvokrat imeli »žeganjec«, seveda ne tako živahno kakor je to v slovenskih župnijah. Zbrali smo se vsi v novi cerkvi in tudi skoro vsi navzoči so bili pri spovedi in sv. obhajilu. V svojih molitvah smo se prav posebej spominjali

Inženir Drašler pri Rooseveltu

Znano je, da Slovenci v Zedinjenih državah niso nikdar tako enotno nastopili pri volitvah, kakor sedaj, ko so v drugo izvolili Roosevelta. Vedno so bili razdeljeni na demokrate, republikance in socialiste. Roosevelt je dobil sedaj že večino slovenskih glasov, kar je za enotnost Slovencev v Ameriki neprecenljivega pomena. Prav gotovo je to zasluga tudi g. L. Drašlerja, Slovenca in ameriškega državnega inženirja, ki je bil v zadnji volilni borbi načelnik slovenske sekcije za vse Zedinjene države. Narodni odbor za Rooseveltovo izvolitev se je hotel za hvaliti Slovincem in je 15. februarja t. l. poklical g. Drašlerja v Washington, kjer je bil sprejet od predsednika Roosevelta. Slovenski ameriški listi s ponosom objavljajo to novico in pristavljajo, da je to prvi slučaj, da je bil Slovenec sprejet pri predsedniku Zedinjenih držav v avdienco.

Slovenski duhovniki

Družino slovenskih frančiškanov v Ameriki je zadela bridka izguba. Dne 3. februarja t. l. je smrt ugrabila mladega, 36 letnega očeta Paskala Esserja. Pokojnik je bil rodom sicer Hrvat, vendar je vse življenje požrtvovalno delal med Slovenci, bodisi kot kaplan, bodisi kot župnik. Umril je v Johnstownu.

Dne 20. februarja t. l. je škof Schrems posvetil v Clevelandu med drugimi tudi Slovenca Franca Martina Barago za mašnika. Novomašnik je rojen v Ameriki, starši so mu iz Čerknice, oče mu je že umrl, mati pa še živi z ostalimi otroki. Solal se je v farni ljudski šoli, nato v katedralski latinski šoli in na univerzi John Carrol, bogoslovje pa v semenišču Our Lady of the Lake.

Narodni adresar

Z dnem 30. aprila t. l. se je v Ameriki zaključilo nabiranje podatkov za Narodni adresar, ki hoče biti čim popolnejši seznam družtev, njihovih sej in odbornikov ter posameznikov in njihovega značaja.

Že dosedanje zbiranje kaže mnogo zanimivih stvari iz življenja naših izseljencev. Tako se odkriva, da je newyorška luka pod kontrolo jugoslovanskih kapitanov, kajti petdesetorica naših kapitanov zapoveduje petdesetim vlačilcem v tej luki. V tem nas nobena druga držav-

onih naših rojakov, ki so v tej naselbini odpadli od katoliške vere, seveda ne iz pričrjanja... Nekateri odpadniki so sicer prav nalašč, da bi dokazali svojo mržnjo do kat. vere in kat. rojakov, ki se niso hoteli prodati za Judeževe srebrnjake, delali težaska dela, orali, kopali... V cerkvi sem govoril o izgubljenem sinu in usmiljenju božjem. Pa je pozneje pristopil na samem k meni odpadli možak in v solzah spregovoril: »Tudi jaz sem tak izgubljeni sin!« Pa sem ga vprašal, kako dolgo še misli izgubljen ostati, ko vendar ve, da ga oče nazaj želi in vabi. Žalosten je dejal, da se tu boji, in je zopet izginil...

Bistrenica leži na obali Vardarja. Že ko sem prihajal v naselbino, je radi pomladanskega deževja voda zelo narastla, da sem do kolen vodo gazil, da sem prišel do čolna, ki edini spaja oba bregova Vardarja. Sedaj, ko sem se vračal, je bila voda še večja, saj je na desnem bregu nastala cela nova reka. Ko sem prišel s čolnom do otoka, naprej nisem mogel. Turčin, ki je ravnal čoln, se je ponudil, da me prenese. Naložil me je na hrbet in se previdno spuščal v reko. Bila sva že v sredini reke, ko je v deroči vodi zanihal, emahnil in oba

na narodnost ne poseka. Druga zanimivost pravi, da so v San Franciscu Jugoslovani lastniki približno 100 restavracij. — Tako nam bo adresar odkril še marsikaj.

Naročuje se: Narodni adresar, 156 Fifth Avenue, New-York City.

*

Rafaelova družba, strankarska organizacija, je del Katoliške akcije. To sta kričala v skupščini in senatu v Belgradu senator Pucelj in poslanec Mravlje. Zanimivo je to, da najdemo med člani Rafaelove družbe v Izseljenskem kolerdarju tudi ime g. Pucelja kot člana družbe sv. Rafaela. Zakaj jo potem napada? Resnica je tale: Rafaelova družba je od svoje ustanovitve strogo cerkveno društvo, da, cerkvena bratovščina. Taka je bila tudi ves čas diktature, ko je bil g. Pucelj minister za soc. politiko, ki je njeno delovanje podpiral in jo pri vsaki priliki hvalil in se ji tudi sam pridružil kot član. Tudi danes se Rafaelova družba ni za las spremenila, samo svoje delovanje je razširila in poglobila. Razlika med Rafaelovo družbo pod diktaturo in danes je pa vendar ta, da je vse ogromno delo Rafaelove družbe pod režimom, katerega je bil on član, obstajalo glavno v tem, da je — kakor gospod senator prav dobro ve — branila naše uboge izseljence po državah zapadne Evrope in Južne Amerike pred nasilnostjo vladnih zastopnikov, katere je njegov režim pošiljal med nje. Saj je bilo ravno njegovo ministrstvo tisto, ki je dobivalo cele kupe takih pritožb od Rafaelove družbe. Kar prečita naj še enkrat poročila o prvem slovenskem izseljenskem kongresu. In če ima še danes Rafaelova družba precej posla v istem smislu, je to samo zaradi tega, ker sedanji vladi še ni bilo mogoče rešiti naših izseljencev vseh teh zaupnikov in eksponentov.

Občni zbor Barogove zveze, v South Chicago, Ill., je bil 6. aprila letni občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število naših rojakov, med katerimi je bilo navzočih tudi 11 slovenskih duhovnikov iz raznih slovenskih naselbin v USA. V krasnih govorih sta prikazala velikopotezno delovanje škofa Barage p. Salezij Glavnika in g. M. J. Hiti. V cerkvi so bile opravljene molitve za potrjenje Barogovega svetništva. Na seji so zborovalci sklenili, da bodo pripomogli do tega, da bo imelo Barogovo semenišče v Ljubljani posebno sobo z Barogovim imenom. Prihodnje leto zborovanje se bo vršilo v Chicagu pri sv. Stefanu.

G. Vital Voduček, katerega je poslal ljubljanski škof g. dr. Gregorij Rozman med naše izseljence v USA, žanje krasne uspehe po vseh naselbinah, katere je do sedaj obiskal. Iz Gil-

berta, Minn., nam poročajo, da si je gospod s krasnimi govori popolnoma osvojil srca ameriških Slovencev. G. misijonarju želimo obilo božjega blagoslova in uspehov v prid našim rojakom v USA.

G. Jože Grdina, odlični katoliški delavec med ameriški Slovenci in glavni tajnik Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu, je prišel po daljšem času na obisk v domovino. Gospod Grdina si je stekel velike zasluge v zgodovini ameriških Slovencev s tem, da je na njegovo inicijativo prišel kip pisatelja Ivana Cankarja v kulturni vrt, kjer že stoji tika škofa Barage in pesnika Simona Gregorčiča. G. Grdina iskreno pozdravljamo in mu želimo, da bi svojo misijo v domovini in po drugih državah na jugu uspešno izvršil.

Veličasten shod katoliškega tiska v La Salle, Illinois, USA. Dne 11. aprila se je vršil v La Salle dobro obiskani shod za katoliški tisk med ameriški Slovenci. Duša tega shoda je bil župnik Leo Novietzkie. La Salle je za Slovence važno kulturno žarišče. Prvi Slovenci so prišli v te kraje okoli leta 1880. Zdaj imajo lastno krasno cerkev sv. Roka, poleg cerkve pa lepo urejeno farno šolo in veliko društveno dvorano. Shoda se je udeležil tudi mestni župan dr. Orr, ki je navduševal v svojem govoru, naj vedno in povsod stoji na braniku za katoliški tisk. Krasne govore o katoliškem tisku so imeli tudi gg.: p. dr. Hugo Bren, dr. Lenard Bogolin, L. Zeleznikar in J. Jerich. S krasnimi besedami so govorniki užigali številno množico zavednih Slovencev na shodu. Vsi, ki so poslušali ognjevite besede odličnih voditeljev katoliških Slovencev, so obljubili, da bodo napeli vse sile, da pride v vsako slovensko družino katoliški list. Podobni dobro obiskani shodi so se vršili letošnjo pomlad po vseh večjih slovenskih naselbinah v Severni Ameriki. Zavednim katoliškim voditeljem in rojakom iskreno čestitamo.

Slovenska šola na Paternalu, Buenos Aires, Južna Amerika, otvorjena. Dne 5. aprila so naši agilni izseljenci otvorili slovensko šolo in otroški vrtec v Buenos Airesu. Takoj prvi dan je prišlo v šolo 24 otrok, ki so postali za šolo tako navdušeni, da opoldne niso hoteli iti domov h kosilu. Naše iskrene čestitke!

Vsehrvatski dan v Chicagu. Hrvaški izseljenski listi v Ameriki poročajo, da so Hrvatje v Chicagu ustanovili odbor, ki naj bi bil pripravil vse potrebno za prireditve velikega »vsehhrvatskega dneva« v Ameriki. Namen te prireditve naj bi bil, združiti vse severnoameriške Hrvatje v skupno narodno fronto. Prirediti nameravajo ta »vsehhrvatski dan« v vseh večjih mestih Zedinjenih držav, kjer so močnejše hrvatske kolonije. Tako zagrebški »Obzor«.

sva se znašla v hladnih valovih. Preplašen me je pogledal v pričakovanju, da ga bom začel zmerjati. Pa sem se mu nasmejla, ga sreči reke izplačal, se mu zahvalil in mu dejal, da se lahko vrne, ker sedaj, ko sem že enkrat moker, že sam lahko naprej ganim vodo. — V čuvajnici ob železniški progi sem si za silo osušil svojo obleko, malo se ogrel in na kolesu, ki sem ga imel tamkaj shranjenega, pohitel naprej.

*

Za prošle božične praznike so prav tako od vseh strani prosili za sv. mašo. Seveda nismo mogli vsem ustreči, a poskušali smo, kar smo mogli. Oni v Bistrenici so imeli polnočnico, a oni v Velesu drugo in tretjo sv. mašo božičnega dne. Tudi oni z obale Dojranskega jezera so imeli v Dušanovem na božič polnočnico. Veseli so bili, a obenem tudi žalostni, ker so zvedeli, da bom takoj po polnoči odpotoval z biciklom dalje. Moral sem namreč obiskati še druge katoličane in naseljenke. Drugo mašo sem maševal v Karadjordjevem, kjer so naseljeni Ličani in Dalmatinci, tretjo pa v

Djevdjeliji, kjer je bilo precej Slovencev pri sv. maši. Vabili so me, da ostanem malo pri njih, pa nisem mogel, ker me je dolžnost klicala naprej. Obiskal sem še katoličane v Strumici, Str. Novem selu, Berovu, Carevem selu, Kožanah, Velesu. Povsod sem našel tudi kakega Slovence. V januarju sem pešalil preko zasneženih planin v Črno goro, da obiščem tamkaj raztresene ovčice. Začel sem v Gusinju pod Prokletijami blizu Plavskega jezera. Nekaj orožnikov je tamkaj Slovencev. Obiskal sem tudi one v Andrijevič, Bevanah in Plevlju. Povsod so orožniki in uradniki, pa tudi kak gimn. profesor se najde slovenskega rodu. Vsi se vesele, ko pridem, žaloste, ko odhajam, vabijo, a jaz jim obljubiti ne morem...

Domovina, pošlji duhovnikov tudi za te svoje ljudi!

Slovenskih knjig, zlasti Mohorjevih, si žele naši Slovenci. Posebej naseljenci prosijo zanje. Mohorjeva družba nam je poslala letos kot kulturni dar nekaj molitvenikov, a ljudje si knjig žele. Če kdo kaj ima, naj vsaj prečitano pokloni.

Jožefa Scholl-Čanžek, Francija:

Našemu veleč. g. Stankotu Grimsu za god!

V najlepšem mesecu v letu — majniku — praznuje svoj god naš gospod Stanko.

Želimo Vam, da bi še dolgo med nami delovali kot pastir naših duš,

Kako srečna mora biti Vaša mama, da ima sina duhovnika! Dvakrat pa naj bo srečna, da deluje med rodnimi brati in sestrami v tujini.

Gospoda Stankota imamo vsi radi in mu obljublamo, da mu bomo stali vedno zvesti.

Bog naj Vas obilo blagoslavlja pri Vašem težkem in odgovornem delu!

Izseljenska zbornica

bo velik korak naprej za izboljšanje naše skrbi za slovensko izseljenstvo širom sveta.

Tu bodo govorili sami izseljenci o svojih potrebah iz svojega stališča.

Vse izseljenske zadeve se bodo reševale širokopotezno s sodelovanjem raznih strokovnjakov v izseljenskih zadevah in s sodelovanjem izseljencev samih.

Izseljenska zbornica bo dajala našim oblastem nasvete v izseljenskih zadevah.

Pri zborovanjih izseljenske zbornice bodo izseljenci prinašali lahko svoje pritožbe o vseh zadevah, kjer bi se jim godila krivica, ali bi bili zanemarjeni.

Tu bodo izseljenci lahko predlagali svoje prošnje in zahteve, katere imajo glede svojih potreb in koristi.

Zato izseljenci, ali ne vidite, da je samo v vašo korist, če se pridružite po svojih organizacijah svoji zbornici?

Izseljensko časopisje prosimo, da opozori na to veliko delo svoje čitatelje in agitira za pristop slovenskih društev v tujini k zbornici.

*

Članstvo izseljenske zbornice

1. Izseljenska zbornica bo posvetovalno telo vseh izseljenskih organizacij v domovini in vseh organizacij naših izseljencev izven ožje domovine brez ozira na njih obeležje, ali so podporne, kulturne, cerkvene ali gospodarske. Zato bo njeno članstvo obstajalo iz teh organizacij, ki svoj pristop pismeno priglasijo in so pripravljene sodelovati z nami tu doma in z ostalimi slovenskimi izseljenci širom sveta za izseljenske koristi.

2. Zbornica bo zasedala vsako leto enkrat, po potrebi ali možnosti tudi večkrat, kakor bodo zahtevale izseljenske potrebe in koristi.

3. Vsaka organizacija, ki želi spadati v Zbornico, se mora pismeno priglasiti.

4. Katere organizacije žele poslati na otvoritev Zbornice in na prvo zasedanje 23. avgusta svoje delegate, se morajo priglasiti do 1. avgusta tega leta.

5. Vsaka organizacija ima pravico poslati na otvoritveno zborovanje 23. avgusta toliko delegatov, kolikor hoče.

6. Organizacije morajo poslati Rafaelovi družbi do 15. avgusta imena delegatov, ki se bodo udeležili tega zborovanja.

7. Vsi delegati se bodo morali pred zborovanjem legitimirati in predložiti svojo poverljivo listino, ki mora biti podpisana od predsednika in tajnika društva in potrjena z društvenim pečatom.

8. Tudi ženska društva imajo pravico biti članice zbornice.

9. Zveze, jednote lahko pristopijo k zbornici s svojim glavnim, vrhovnim odborom, če bi tudi njih podrejena društva ne bila včlanjena.

10. Članarina se bo določila na ustanovnem občnem zboru.

Zahvala naših izseljencev

Zanimanje za prvi prenos kratkovalovne radijske postaje centralnega presbiraža za naše rojake v Ameriki je bilo nenavadno živo. Naši izseljenci v Severni in Južni Ameriki so več dni pred prenosom iskali močnejših radijskih aparatov, da bi mogli bolje slišati oddaje iz domovine. Čeprav je bil to prvi poskus prekooceanske oddaje, se je prenos zelo dobro posrečil, saj se je oddaja mogla sprejemati z večjimi aparati v vseh krajih Severne in Južne Amerike, le z neznatnimi motnjami tu pa tam po krajevnih radijskih postajah. Z več strani smo dobili poročila o dobrem sprejemu in zahvale. Generalni konzul Jugoslavije v Montrealu v Kanadi g. Naumović poroča, da se je govor predsednika vlade g. dr. Stojadinovića jasno in razločno slišal ves čas. Zanimanje naših izseljencev za ta prenos je bilo zelo veliko in so z vseh strani izpraševali po njem.

Vicekonzul v Rosariu de Santa Fe v Argentini piše, da so izseljenci kazali nenavadno veliko zanimanje za oddajo, ki se je dobro slišala na močnejših in novejših kratkovalovnih aparatih. Ura oddaje je bila zelo dobro izbrana.

Poslaništvo v Santiagu de Čile poroča, da je bilo za ta prenos zelo veliko zanimanje med našimi izseljenci. Slišal se je ves program in govor predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića. Naši izseljenci so bili ganjeni nad pozornostjo, ki jim jo je izkazal predsednik vlade in želeli bi, da se takšni prenosi od časa do časa ponove.

Iz vseh poročil se vidi, da se je vzlic vsem težkočam, izvirajočim od mnogoštevilnih radijskih postaj v USA, vendarle mogla oddaja iz Jugoslavije lepo poslušati. Posebno dobro se je slišala na močnih aparatih.

Značilno je pismo srbskega prosvetnega kluba iz Minnesote na poslaništvo v Washingtonu. Pismo se glasi:

Po kratkovalovni radijski oddaji smo dobili z največjim navdušenjem pozdrav iz domovine kot duhovno hrano in kulturno zvezo z izseljenci. Prosimo vašo ekscelenco, da izvolite sporočiti kraljevski vladi v Belgradu v znak zahvale našo najprisrčnejšo zahvalo. Hvala ti, domovina, da se spominjaš svojih oddaljenih otrok. Živel kralj Peter II.! Živela dinastija Karadjordjević! Živela kraljevska vlada! Živela naša junška vojska! V imenu srbskega prosvetnega kluba Mirko Jorđić, predsednik; Junka Filipović, tajnica.

Tudi Mihael Serazin, pravnik iz Clevelanda v Ohio, piše centralnemu presbiražu, da je bila oddaja dobra, le manjše motnje so bile po krajevnih kratkovalovnih radijskih postajah.

Aleksander Vidušek iz Pittsburga poroča, da je vladalo veliko zanimanje za te oddaje in da ne more dovolj pohvaliti vsebine programa, ker je Jugoslovan po rojstvu in ga je prenos zelo ganil.

Tudi mnogi drugi radijski poslušalci poročajo podobne stvari in navajajo, da se tu pa tam opažajo razne motnje zaradi živahnega električnega prometa ali pa od drugih radijskih postaj, vendar se je dal ves program dobro sprejeti.

Radijska postaja centralnega presbiraža je že ukrenila vse potrebno in se bo zaveda kmalu izvedla, tako da bodo program bel-

Notranja kolonizacija

Veliko naših izseljencev bi se rado vrnilo na stara leta domov, da bi tu v miru preživel zadnje dneve svojega življenja in doma umrli in bili položeni k večnemu počitku v slovenski domači zemlji.

Radi bi si kupili kako malo posestvo s hišico in pritklinami, sadnim vrtom in nekoliko njivami, da bi si pridelali najnujnejše poljske pridelke.

Toda ne vedo, na koga bi se obrnili.

Tudi nimajo dovolj denarja, da bi posestvo takoj plačali in poleg tega si nabavili še živino in potrebno pohištvo in poljedelsko orodje.

Do sedaj so se mnogi obračali na jug naše države in si tam kupili posestva. Vendar mnogi niso bili zadovoljni z novimi razmerami, v katere so prišli. Zato se čutijo nezadovoljne.

Vendar pa imamo tu v Sloveniji vedno veliko malih posestev naprodaj, ki iščejo kupca. Zato se je Rafaelova družba s posebno vlogo

obrnila na kr. bansko upravo, da naj ustanovi za dravsko banovino poseben kolonizacijski fond, katerega bi upravljal poseben referent kr. banske uprave in bi vodil vse to delo. Iz tega fonda bi se takim »kolonistom« — izseljenskim povratnikom dajala posojila, da bi se lažje ustalili tu doma.

Ko je 16. aprila zborovala naša zveza slovenskih županov, je na tem zborovanju nastopil tudi predsednik Rafaelove družbe P. Kazimir Zakrajšek in prosil župane za sodelovanje pri tem domačem kolonizacijskem delu. Predsednik te zveze, župan g. Nande Novak, je v imenu zveze obljubil vsi pomoč in sodelovanje cele zveze pri tem koristnem delu. Županska zveza je napravila tudi sama tozadevno vlogo na bansko upravo in podprla stremljenje Rafaelove družbe v tej smeri.

Na zborovanju izseljenske zbornice 23. avgusta tega leta se bo tudi o tem posvetovalo.

Kaj delajo naši po svetu

Nemčija

Izseljenci v Nemčiji, ki se obračajo na Družbo sv. Rafaela v Ljubljani v svrhu dobave raznih listin, se naprošajo, da naj navedejo točne podatke svojeve, za katere rabijo listine, to je datum rojstva, občino in župnijo, da zamoremo iste dobaviti.

Zadnje čase smo prejeli mnogo dopisov z netočnimi podatki, kar nas je stalo mnogo truda in stroškov in končno se nismo mogli dobiti listin, ker imenovani v mnogih župnijah niso bili poznani in zato ne vemo, kam naj se obrnemo, ako nam točni podatki niso znani.

Zato prosimo, da to upoštevate in ako rabite po Rafaelovi družbi kakšne listine, navedite točne podatke, na kar vam bomo radevolje ustregli z dobavo istih.

Dopisov z netočnimi podatki ne bomo mogli upoštevati.

Naročnino za »Rafaela« lahko plačate s tem, da pošljete Družbi sv. Rafaela mednarodne znamke.

München. — G. Ernestu Slatnarju se prav lepo zahvalujemo za pismo! Sporočamo mu, naj se v zadevi letošnjega izleta naših ljudi iz Nemčije obrne za pojasnila na naslov: Jožef Dobravc, Gladbeck in Westfalen, Landstrasse 48. Na 10letnico Rafaelove družbe pridejo naši izseljenci iz Nemčije s posebnim vlakom in tem, se hoste v Münchenu lahko pridružili. — Vse bo pravočasno objavljeno v »Rafaelu«. Prisirčne domovinske pozdrave! Rafaelova družba.

Erkenschvick. — »Rafaelu« pošiljam prisirčne pozdrave! Prav tako topla pozdravljam odlično delo Rafaelove družbe, ki ima vedno odprto srce za naše rojake po širnem svetu.

Za Veliko noč nas je obiskal g. Jože Premrov, urednik »Rafaela«, ki je imel v cerkvi Kristusa Kralja službo božjo in spovedovanje. Imel je za nas krasne besede, ki jih ne bomo nikoli pozabili. Žal, da se te redke velikonočne slovesnosti niso vsi rojaki udeležili.

Schonnebeck. — Vsi Slovenci se prav lepo zahvalujemo katehetu gosp. Zagarju, ki nas je obiskal za Veliko noč. Imeli smo na cvetno soboto večernice, v nedeljo sv. mašo in obhajilo, popoldne večernice in po večernicah zborovanje. Na zborovanju so nam izročili pozdrave iz naše domovine, posebno od prečastitega g. škofa, ki nas prav lepo pozdravlja. Tudi mi v tujini ga pozdravljamo in se mu zahvalujemo za slovenske duhovnike, obenem se priporočamo za stalnega slovenskega duhovnika.

Dne 4. aprila je obhajala gospa Helena Gerč-

grajske kratkovalovne radijske postaje prenašale razen nekaterih evropskih tudi nekatere ameriške postaje, ki so se med njimi nekatere same ponudile.

nik 80letnico življenja. Od ustanovitve pa do sedaj je zvesta članica društva sv. Barbare. Že dolgo biva v Nemčiji, pa je kljub temu trdna Slovenka in dobra katoličanka. Bog jo živi še za naprej!

Predsednik Jože Ramšak.

P. s. Priloženega članka ne razumemo, zato ga ne moremo objaviti. Sporočite nam še enkrat in pišite razločno in jasno, Pozdrav!

Gladbeck. — Igra »Dve nevesti«. Gladbeck je središče kulturnega delovanja v Vestfaliji, to je že nešteto krat izpričal in izpričuje še danes. Prosvetna prireditelj se vrsti za prosvetno prirediteljo in ne mine skoro mesec, da bi gladbeški Slovenci česa ne pokazali. Drugi govore, Slovenci v Gladbecku pa delajo, čeprav se njih delo ne upošteva tako, kakor bi se moralo. Toda mi se za taka mnenja ne brigamo in bomo šli po tej poti naprej, ker vemo, da je edino prava.

— Zopet so nam vrli igralci društva sv. Barbare zaigrali v režiji našega izseljenskega učitelja Šlibarja. Izbrali so to pot igro »Dve nevesti«, ki je trd oreh in težka preizkušnja za vsak oder, če jo hoče vprizoriti z uspehom. Pa gladbeški igralci so pokazali tolikšen uspeh in napredek, da tega največji optimisti niso pričakovali. Kaj je to za Slovenca, če se uči vlogo, s katero v jezikoslovnem pogledu nima še posebnega opravka. Tu je čisto drugače. Slovence v Gladbecku se bori že z jezikom. Koliko skušen je zato treba, preden vsak razume svojo vlogo. Če ne bi bilo toliko idealizma in trdne volje, bi vsak vrgel svojo vlogo v stran. Toda pri nas je še idealizem v izseljencih, trdno voljo in doslednost pa nam vliva naš neumorni izseljenski učitelj. Povsod rad pomaga, povsod se čuti njegovo vztrajno delo, zato pa je tudi danes vesplošno priljubljen, ker vsakdo ve, kako nesebično je njegovo delo. — Cvetko Golar je v igri postavil tipično naše podeželsko okolje, naše ljudi, šege in običaje, ki se zlasti odražajo ob času ženitve. Fant se ženi, da bi se rešil svojih dolgov, mati pa moži svojo hčer, da se jo odreši, ker se boji, da ne ostane pri hiši za staro teto. Potovka Neža in mati sta središči mojitve, hči nima drugega opravila, kakor da je zadovoljna s tem, kar ji mati priporoči. Mati zato ne izprašuje, kakšen je ženin, da je le bogat. Revna hiša pa se mora postaviti, če tudi se vnovič zadolži, samo da gre hči od hiše. Toda ženinova bogatija je namišljena, tako nastaja veselost, katero prav dosledno razkrija bogat vdovec, ki mu je všeč mlada, zala nevesta in katero tudi dobi, ker pač ni drugega izhoda. Vzporedno pa mladina ne soglašja z metodami starih. Tako dobimo ob koncu kar dvoje nevest. — Ne moremo vsakega posebej omeniti in pohvaliti. Le toliko rečemo, da so vsi prav brez izjeme svoje vloge izvrstno podali, ustvarili resnične naše tipe, ne da bi šli v pretirano. Danes Slovenci v Gladbecku ne govore drugega, kakor to, kako je bilo veselo v nede-

Belgija

Obisk domovine iz Belgije in Holandije. — Želja Rafaelove družbe je, da se udeležimo slavnosti desetletnice na Brezjah in H. izseljenškega kongresa v Ljubljani. Odpotovali bomo 20. ali 21. avgusta in ostanemo 14 dni doma. Vozna cena je po dosedanjih informacijah iz Lütticha do Jesenic in nazaj 600 belg. frankov ali 37 hol. goldinarjev. Morebiti se ta cena še zniža. Otroci do 4. leta potujejo zastoj, od 4 do 10 leta plačajo polovico. Natančnejši podatki se bodo pravočasno objavili.

P. Hugolin Prah, Waterschei.

Francija

Ljo pri igri, katere ne morejo prehaliti. Dvorana je bila do kraja zasedena. Med udeleženci je bil tudi naš preč. g. Tensundern, g. župnik Beckman iz Bucra, vsi predsedniki in predsednice cerkvenih društev sv. Barbare in Bratovščine sv. rožnega venca, predsedniki drugih društev iz Gladbecka ter nemški prijatelji, ki zelo radi prihajajo na naše prireditve. V uvoda sta vse navzoče pozdravila g. svetnik Tensundern in g. Dobravc, izseljenjski učitelj pa je spregovoril nekaj uvodnih besed v razumevanje igre. Po igri so bili člani društva sv. Barbare in Rožnenske bratovščine pogoščeni, izvrstna muzika pa je mladino sprostila v veselem rajanju.

Merlebach. — Prvo veliko romanje k Materi božji z Brezij v kolonijo Habsterdik pri Stiringu (Moselle). Mesec majnik je tu! Otroci, fantje in dekleta, moške in žene — celo starčki se ga vesele. Vsak prosti čas človek porabi, da pohiti v lepo zeleno naravo. Ni gozda v tem mesecu, ne travnika, ne hriba in doline, po katerih se ne bi sprehajali ljudje, bogati in revni, preprosti in izobraženi — vsi brez razlike. Rudarjevo oko se odpočije v svežem zelenju od neprestanega gledanja trdega, črnega premoaga, otroci letajo kot metuljčki po tratah, mladina pa kot v sanjah dela načrte za bodočnost.

V to lepo naravo nas kliče Marija: tam sredi zelenih travnikov, ne daleč od gozda, v bližini, kjer so se med svetovno vojno odigrali strašni boji, ne daleč od francosko nemške meje stoji kapela pred delavsko kolonijo Habsterdik. Tu je ona čudovito lepa slika naše Matere božje z Brezij. Sem vabi Mati božja vse brez razlike, da blagoslovi vsakega, ki pride k njej. Ne zamudimo tako lepe prilike in pobitimo letos k njej ob priliki pivnega velikega romanja k Mariji na binkoštni ponedeljek dne 17. maja. Če ne morda drugih dni, pa vsaj ta dan posvetimo popolnoma naši duhovni materi Mariji. — Spored: Dopoldne ob 9 tila sv. maša, ob 10 slovesna sv. maša s pridigo, ob 11 še ena tiha sv. maša. Popoldne: ob 3 molitvena ura in sveti rožni venec, ob 4 procesija z Marijino podobno po koloniji Habsterdik. Pri procesiji pojeta cerkveni zbor iz Merlebacha in pevsko društvo »Zvonc iz Jeanne d'Arca. Po procesiji pete litanije Matere božje v kapeli. Prilika za sv. spoved bo ta dan od 9 zjutraj do večera; spovedovali bodo trije slovenski izseljenjski duhovniki iz Francije. Kdor more, naj napravi res božjo pot — naj pride že dopoldne ter ostane čez dan pri Mariji, Sorojaki, pridite! Kraljica majnika vas vabi!

Stanko Grims, izselj. duhovnik.

Poročila sta se 3. aprila 1937 g. Gorišek Franc in gdč. Čepin Franciška, oba iz dobrih slovenskih družin, in g. Kunst Friderik in gdč. Antonija Levar. Obe poroki je izvršil izseljenjski duhovnik, prvo s Stiringu, drugo v Creutzwaldu 27. aprila. Novoporočencem želimo kar največ božjega blagoslova!

Smrt je potrkala na vrata družine Voga v Habsterdicku in vzela nekaj mesecev staro dete s seboj, dalje na vrata družine Oblak v Creutzwaldu, kjer je lepo previdena umrla Oblak Hilda, rojena 29. 3. 1920 v Gladbecku. Sešak Tomaž, rojen 14. 12. 1881 v Marija Gradec pri Laškem, pa se je obesil v hlevu v Petite Roselle. Naj počivajo v miru!

Stanko iz Merlebacha.

Naše potovanje v Jugoslavijo. Za to potovanje vlada vedno večje zanimanje. V tem mesecu sem dobil odgovor na vprašanje, koliko bo približno stala vožnja: a) čez Italijo, b) Svico, c) Nemčijo. — Odgovor: iz Merlebacha do Ljubljane: a) čez Nemčijo okrog 340 fr., b) čez Italijo 20 frankov več, c) čez Svico 40 frankov več. Potovali bomo torej zopet čez Nemčijo, kjer je tudi najkrajša vožnja.

Stanko Grims, izselj. duhovnik.

Orchier-Nord. — Mi se pa res malokdaj oglašamo. Kako pa naj se tudi hočemo, ko se pa med nami, revnimi slovenskimi izseljenci, ki smo kakor listje raztreseni po tujini, tako redko se zgodi kaj zanimivega. Letos 7. aprila smo pa doživeli nekaj izrednega, kar je za nas izse-

ljence res redek slučaj. Obiskal nas je izseljenjski duhovnik g. Zupančič. Zbrali smo se v Orchier in sicer v lepem številu. Kako srečne smo se čutili, ko smo v svojem materinskem jeziku opravili velikonočno spoved. — Res, težka je naloga izseljenškega duhovnika. Pa vendar s kakšno neumorno in nesebično ljubeznijo jo vrši dobri gospod Zupančič že deset let. Dobri Bog naj blagoslovi vsak njegov korak in naj ga ohrani še dolgo zdravega med nami! To je iskrena želja prekmurskih izseljencev v severni Franciji. Na tem mestu se tudi zahvaljujemo gospodični Miki Hajdinjakovi, ki je pripomogla, da se je slovesnost tako lepo obnesla.

Slovenska izseljenka ob belgijski meji.

Liévin. — Na mnoga vprašanja glede raznih izletniških vlakov v Jugoslavijo naslednje pojasnilo: Jugoslovanska katoliška misija, ki ni nikaka politična organizacija, kot nekateri mislijo oziroma jo predstavljajo kot tako, ampak le duhovni urad jugoslovanskih izseljencev, pripravlja malo skupino izletnikov, ki bi se udeležili poleg obiska domovine še romanja na Brezje in proslave 10 letnice Rafaelove družbe. Ta skupina se pridruži rojakom iz Alzacije-Lorene v Metz in odide iz Lensa okrog 20. avgusta. Začasne cene so: Metz—Ljubljana 340.— frs.; Lens—Metz in nazaj še zraven 80.— frs. Povratek iz Ljubljane okrog 10. septembra. — Glavno vodstvo vlaka je v Metz, katoliška misija v Liévinu posreduje le priključitev skupine iz severne Francije oni v Metz. Pri vseh drugih izletniških vlakih misija ni udeležena. Kdor ne misli na romanje k Mariji Pomagaj in na proslavo Rafaelove družbe, naj se pridruži drugim vlakom.

Šmarnice se tudi letos vršijo ob obilni udeležbi po raznih kolonijah kot v Liévinu, Bruayu, Vendin-le-Vieulu. Rojaki, ostanite zvesti na tujem svoji nebeski Materi, katere pomoči ste v sedanjih časih bolj potrebni kot kdaj poprej!

Na razne napade katoliška misija ne odgovarja. Prvič, ker se noče vmešavati v politične zadeve in množiti prepire, ki jih je že itak preveč med nami; drugič, ker je njen edini namen verski in domorodni in ve, da je vsako prerakanje z nasprotniki vere in domovine mlatenje prazne slame. Pameten izseljenec že sam ve, da tisti ne more biti njegov pravi prijatelj, ki zametava Boga in blati zemljo, ki ga je rodila. Razsodno izseljenec tudi ve, da se dolga in najtežavnejša leta ti ljudje niso brigali zanj in se čudi, od kod naenkrat ta ljubezen in zanimanje. Kot tuji in gostje prijateljske države bodimo toliko modri, da se ne vtikamo v notranje politične zadeve, ki jih bodo že sami uredili in prav nič ne žele našega sodelovanja.

Tucquegnieux-Marine. — Po dolgi deževni dobi nam je maj prinesel lepe dneve. Dne 2. maja je bil dan, kakor napa ga more dati samo ljubi Bog. Grdo bi bilo, če se ne bi odzvali vabilu in šli ta dan na prireditev v Tikne, saj vemo, da nam ni nikoli žal, kadar gremo. Tudi sedaj nam ni bilo. Naše puste in čemerne obraze znajo Tikenjčani in Marinčani spraviti v jok ali pa v smeh. Res pravi umetniki so glede tega. Grajati nimam kaj. Kakor vselej, je bilo vse v najlepšem redu glede petja, muzike in iger. Nekaj posebnega pa so bili telovadni nastopi žen in deklet. Ej, da ste jih videli naše »Mornarke« v lepih mornarskih uniformah in »Vesele Slovenke« v dečvah, gotovo

ne bi ostali doma. Če so Radiču, našemu komiku, priborile »zadnjo nagrado«, ni to njihova krivda, ampak Radičeva, ker si ni preskrbel boljšega voza. S simbolično vajo »Iz stolpa sem mi zvon donie so pa naše vrle telovadkinje hipoma umirile vso dvorano. Gledalci smo se globoko zamislili in naše oči so se orosile. Ko je zastor padel, je bilo par trenutkov vse tiho, kar je vselej znamenje, da so igralci na svojem mestu glede izvajanja česar koli že. Sele nato smo se »zbudili« in zahtevali ponovitev. Lepo je bilo res. Le kmalu nas še povabite. — Gledalka.

Tucquegnieux. — Čutim dolžnost, da se lepo zahvalim najprej vsem igralcem, muzikantom, pevkam in pevcom, potem pa še vsem, ki ste prišli k igri in tako pripomogli k okrepitevi naše blagajne. Prvi maj je bil praznik. Nekateri so mogoče malo pozno šli spat. Drugi dan, ko smo imeli igro, je bil v Tiknah neke vrste zabavni sejem, bi rekli po naše. V Aumetzu prvo sv. obhajilo, v Piennes prav tako. To je ljudi zadržalo. In če jih je bilo v dvorani kljub temu okrog dvesto, smo lahko veseli in zadovoljni. Povabili smo tudi naše državne in verske predstavnike, pa kakor smo v naprej vedeli, tako je bilo. Vljudno so se opravičili. Še gospod iz Aumetza je le za kratek čas prišel k nam. Eden mora biti zadnji, kaj hočemo.

Predsednik.

O binkoštnih bo obhajal naš izseljenjski učitelj g. Janko Jankovič god, petletnico, kar je pri nas in desetletnico poroke. Sramotno bi bilo za nas Tikenjčane in Marinčane, da ne bi tako vrlému in nesebičnemu gospodu ob tej priliki izrekli nekaj besed v zahvalo.

Naš gospod Jankovič je prišel v Francijo pred petimi leti, iz ljubezni do nas slovenskih izseljencev je pustil lepo učiteljsko službo ter se s svojo družino podal v Francijo. Pet let že deluje tukaj in treba je poudariti, da ne naredi slabega nobenemu, dobro pa če le more. Da preživlja sebe in družino, si je moral poiskati službo pri rudniku. Izven službe posveti ves čas za prosvetno delo. Naj le malo naštem, koliko dobrega je on že tukaj napravil.

Ustanovil je dve podporni društvi, kateri sta dali njihovim članom že blizu 20.000 frankov podpore. Ima šolo v Tiknah, Garah in na Marini. Ima pevski, citraški in tamburaški zbor. Poleg tega je še organist pri slovenskih sv. mašah. Pa nima še zadosti dela. Sedaj se trudi in poučuje Radiča Jožefa in Zupanova Anica za pomočnike, da bo njegovo delo bolj obsežno. Ko je bila kriza in se dela ni nikjer dobilo, smo se zatekli k g. Jankoviču, ki je storil kar je mogel za naše delavce, da so dobili delo. Nešto iger je že priredil. O počitnicah porabi ves čas za naše male. Vsede se na majhen motorček in hiti v kraje 10 do 20 km oddaljene, da more tam imeti šolo.

Vsi ga spoštujemo in ljubimo, pa ne samo mi, ampak daleč naokoli ga poznajo kot neutrudljivega dobrotnika. Vemo, da mu te vrstice ne bodo všeč, ko jih bo bral, ampak naša dolžnost je to. Saj to ni nobeno plačilo, ampak le hvaležnost. Kadar bomo izgubili njega, bomo zgubili veliko. Mislimo, da nima sovražnika med nami. Včasih se kdo kaj jezi nanj, ker vsem tudi Bog ne more prav narediti, pa takemu naš učitelj še rajši kaj dobrega naredi kakor drugim.

Bog daj našemu g. Jankoviču in njegovi družini še dolgo let življenja in da bi ostal med nami še dosti let.

Tikenjčanje in Marinčanje.

P. s. — Tem čestitkam se pridružuje tudi Rafaelova družba, ki visoko ceni odlično delo g. Jankoviča. Izseljenci, oklepajte se svojega učitelja in pomagajte mu pri napornem delu! G. jubilantu pa želimo božji blagoslov in plodnosni uspeh za prosep naših rojakov v Franciji. Bog živi g. jubilanta!

Dopisnikom „Rafaela“!

Dopisi za prihodnjo številko „Rafaela“ morajo biti v uredništvu do 4. junija, zato, prosimo, pohitite z dopisi.

Holandija

Chevremont-Kerkrade. — Že dolgo se ni tukajšnje društvo sv. Barbare iz Chevremonta nikjer javno oglasilo; prebolevali smo namreč krizo v bojani, da društvo sploh popolnoma skopni. Ker pa je kriza malo ponehala, se je pokazalo novo življenje tudi v našem društvu. Pridobili smo to leto precejšnje število novih agilnih članov. Imeli smo 4. aprila lepo proslavo »Materinskega dne« v našem društvenem lokalu gosp. Wetzela. Mnogo požrtvovalnega truda je stalo gospo King, da je otroke tako uspešno naučila deklamacij, petja in plesa. Med drugim nam je mešani pevski zbor pod vodstvom g. F. Belinca zapel nekaj lepih slovenskih pesmi. Uprizorjena je bila tudi burka v dveh dejanjih »Poštna skrivnost«. Med odmorom sta nam krajšala čas na harmoniko in klarinet naša člana gg. King in Pavlič. Reproduciranje so bile tudi slovenske plošče s posebnim ojačevalcem. Da je bil celotni program in proslava še bolj pristno slovenska, so nam naše dobre mamicе in gospe napekle sladkih orehovitih potic. Proslava sta se udeležila tudi č. g. pater Hugolin Prah iz Belgije in naš g. pater Teotim, ki sta se o proslavi prav pohvalno izrazila. Društvo namerala v poletju organizirati skupni izlet v Nemčijo.

Eygelshoven. — Jugoslovansko R. K. društvo sv. Barbare je priredilo 18. aprila lepo slavnost materinskega dne, ki se je udeležilo veliko število rojakov. Imeli smo litanije Matere božje v kapeli pri sestrah, ki jih je imel naš pater Teotim. Po večernih smo se zbrali v društveni dvorani, kjer je naš predsednik g. Jančič otvoril proslavo. Zapeli smo več lepih pesmi, mladina pa zelo lepo deklamirala. Predvajani sta bili dve igri: »Pred sodnikom« in »Luknja v namiznem prtu« pod vodstvom g. Čebina. Sledile so še druge točke, ki so na vse napravile najlepší vtis. S prireditvijo smo bili zelo zadovoljni in čestitamo vsem, ki so nam pripomogli do tako lepega večera, ki ga ne bomo mogli nikoli pozabiti.

Hoensbroek. — Naše društvo sv. Barbare je priredilo v nedeljo 11. aprila proslavo materinskega dne skupno z družinskim večerom. Popoldne ob pol 5 smo imeli slovenske večernice s petimi litanijami v farni cerkvi, ki jih je opravil naš č. g. pater Teotim. Po končanih večerih smo se pa zbrali z družinami vred v dvorani g. Pobežina, kjer se je pričela ob 6 p. svetna proslava materinskega dne ter družinski večer. S krščanskim pozdravom je otvoril večer predsednik društva g. Pobežin Franc in pozdravil vse navzoče, posebno pa č. patra Teotima z lepimi besedami. Zahvalil se je vsem, ki so pripomogli k temu lepemu večeru, kakršnega že nismo imeli več let. Zahvalil se je tudi zveznemu tajniku g. Rudolfu Seliču, ki je tudi pripomogel, da se je ta dan čim boljše proslavil. Potem je v lepem nagovoru pozdravila vse navzoče botra naše društvene zastave gospa Resnik M., nakar sta naši mali Slovenki Olgica Resnik in Ivanka Gaberšek prava lepo deklamirali za materinski dan: Mati. Materino molitev ter Grob v tujini. Temu je sledila igra »Pismo«, ki so jo prav na izvrsten način izvajale gospa Resnik ter gospodična Nada in Kamila Hladin. No, in sedaj se je začel prav za prav zabavni večer, ki je trajal do 11 in to v najlepšem redu in z zadovoljstvom nam vsem. Pa zakaj tudi ne. Vsi smo bili v prijateljstvu skupaj kot ena družina. Za razvedrilo sta nam igrala brata Franc in Edi Markon na harmonike krasne slovenske komade, slovenski komik g. Franc Selič nas je pa s svojimi kupletji spravil v židano voljo. Naš pevski odsek je pa, ko je pod vodstvom patra Teotima zapel »Lepa naša domovina«, katero so vsi navzoči poslušali stoje, pel ta večer mnogo naših slovenskih narodnih in sicer prav po domače; tudi vsi ostali udeleženci so prepevali z njim. Pa tudi na želodec ta večer nismo popolnoma pozabili, za kar se pa moramo zahvaliti našim pridnim ženam, ki so nam prav obilo dobrega napekle. Obiskal nas je tudi predsednik zveze g. Štrucelj s soprogo. Zelo hvaležni smo našemu patru Teotimu, kateremu smo se kar čudili, ko je privlekel toliko lepih in veselih pesmi iz svoje torbice. Gospod pater Teotim je tudi pozval naše starše, da naj ne pustijo, da bi njihovi otroci pozabili lepi slovenski jezik. Naša pevka gospa Houtzen je zapela gospodu

Kotiček izseljenske mladine

Našim sorodnikom in rojakom v tujini!

Po širokem svetu prebivate, naši sorodniki in rojaki. Borba za vsakdanji kruh vas je iztrgala vasi in naši domovini. V tujini živite kot otočki slovenstva.

Majsko solnce se smehlja prirodi, učenci pa smo v učilnici, pred nami globus. V duhu potujemo po vseh kontinentih in po vseh državah. Tudi k vam hitimo, naši rojaki. Pripovedujemo vam o življenju doma, o naših borbah, o našem delu. Pristrušujemo pa tudi vašim utripom tihe žalosti, gledamo vaše žuljave dlani in vaša nagubana čela. O, dobro vemo; borba za kruh vam kleše žulje na dlani in zarisava gube na čelo.

Mnogi naši sorodniki so v tujini. Večkrat nas doseže njihovo pismo, večkrat pošljemo tudi mi njim poročilo. Da bodo vezi med nami tesnejše, pošiljamo podmladkarji Jadranske straže mešanske šole v Ljutomeru tople pozdrave vsem našim sorodnikom v Avstriji, Italiji, v Nemčiji (Franc Reich, Frankfurt; Cmer Jožef, Hannover), v Severni Ameriki (Franc Budja, Turek Franc, Chicago), v Južni Ameriki (Karol Kifnar, Buenos Aires; Henrik Vrabl, Mon-

tevideo), na Kitajskem (s. Benjamina Kardinar, Sanghaj) in vsem našim rojakom po širnem svetu.

Za podmladek Jadranske straže: Čelik Julka, Šiško Maks, Anoschek Erika, Mrak Krista, Vučec Peter, Kūčan Bela, Budja Stanko, Kosi Gabrijel, Istenič Vladka, Domanjko Pavla, Kardinar Milena.

Creutzwald, 22. 4. 1937. — Danes smo dobile »Rafaela«. V njem smo brale, da imamo tudi mi mali izseljenci prostor, da vam pišemo. Pošljamo vam lepe pozdrave iz Creutzwelda. Žal da vam moramo sporočiti že v začetku žalostno vest: Pred enim tednom smo pokopali našo dobro tovarišico Hildo Oblak. Dokler ni bila zelo bolna, je hodila z nami v slovensko šolo. Imele smo jo zelo rade, ker je bila dobra in pridna. Imela je lep pogreb. Tudi me smo šle zraven. Pri sv. maši bomo še molile zanjo. Me pa bomo še hodile v šolo in bomo doma še bolj rade brale »Rafaela«. Iskren pozdrav vam pošiljajo učenke iz Creutzwelda: Košir Magdalena, Pajk Marjetica, Šimenc Jožeta, Stanec Francka, Veber Milka, Zupantič Zora.

patru na čast lepo slovensko pesem. Pred njegovim odhodom se mu je v izbranih besedah zahvalil v imenu vseh navzočih tajni društva g. Hladin. Z zadovoljstvom v srcu in veselimi spomini smo se po enajsti uri vračali na svoje domove po kolonijah. Bila je to ena najlepših prireditelj, kar smo jih imeli v Hoensbroeku in tako je tudi prav. V medsebojni slogi in krščanskem prijateljstvu si moramo tudi v bodoče lajšati naše življenje v tujini in pričakujemo, da nam naš društveni odbor še večkrat kaj takega priredi.

Zahvala.

Odbor društva sv. Barbare v Hoensbroeku se najpristrčneje zahvaljuje č. g. patru Teotimu za lep prispevek, katerega nam je daroval za materinski dan in družinski večer, obenem pa tudi za udeležbo na tem večeru, da nas je vse napolnil z radostjo in veseljem s svojimi lepimi govori in petjem.

Lepa hvala g. Rudolfu Seliču, ki se je zelo potrudil in organiziral ta lepi večer.

Hvala vsem društvnikom in njihovim ženam za vse darove.

Hvala vsem igralcem in pevcem, kakor: gospodu Franu Seliču, gg. bratoma Francu in Editu Markonu, gospe Resnikovi, gdč. Nadi in Kamili Hladin, Olgici Resnik in Ivanki Gaberšek.

Bog plačaj vsem!

Odbor.

Južna Amerika

Buenos Aires. — V Južni Ameriki izhaja dobro urejavan mesečnik »Duhovno življenje«. Letošnja marčna številka je vsa posvečena slovenskemu dekletu. Vmes je nekaj poučnih člankov, nekaj lepih pesmi in dobrih posnetkov. Številka je namenjena predvsem preprostim in nešolanim slovenskim dekletom, zlasti izseljenkam. Veliko tisoč slovenskih deklet pa obiskuje tudi višje in najvišje šole ali že delujejo v najrazličnejših poklicih, ki zahtevajo višjo izobrazbo, bodisi kot vzgojiteljice, uradnice ali umetnice. Med njimi jih je mnogo, ki zaslužijo vse naše priznanje in spoštovanje in so odlične članice naše slovenske narodne skupnosti. »Duhovno življenje« izhaja v razmeroma zelo visoki nakladi in je naročina nanj nizka. Marčna številka n. pr. obsega 100 strani, stane v Evropi 40 c. — Mesečnik prinaša tudi kratke vesti iz življenja naših izseljencev v Argentini in drugod. V naslednjem posnemamo nekaj važnih poročil.

Gospod minister dr. Izidor Cankar je sklical sestanek za organiziranje jugoslovanskih šol med izseljenci v Buenos Airesu in Južni Ameriki. Povabilu so se odzvale vse jugoslovanske organizacije. Na sestanku dne 30. januarja so izvolili začasn odbor, ki naj sestavi pravila in vse pripravi za širšo organizacijo, katere skrb bodo naše šole in šolski tečaji povsod po

Severna Amerika

Cleveland. — Jugoslovanski izseljenci v Sev. Ameriki so uredili v mestnem parku v Clevelandu, ki je ameriška Ljubljana, poseben jugoslovanski kulturni vrt, za katerega je mestna uprava brezplačno odstopila prostor. Poleg srbskih in hrvatskih kulturnih delavcev, škofa Strossmayerja in vladike Petroviča, so postavili v jugosl. vrt tudi kipe slovenskega misijonarja škofa Friderika Barage, pisatelja Ivana Cankarja in pesnika Simona Gregorčiča. Sedaj se bližajo koncu zaključna dela te naše največje kulturne ustanove v Zedinjenih državah, ki je povzročila toliko skrbi in toliko hude krvi.

Naš rojak Frank Lauše je bil z ogromno večino izvoljen za sodnika vrhovnega ameriškega sodišča v Clevelandu.

Slovenski mestni svetnik v Clevelandu Anton Vehovec v veliki meri odloča o usodi tega ameriškega velenesta, ameriške Ljubljane. V mestnem svetu imajo namreč republikanci 15 sedežev, demokrati 14 in demokratski disidenti, ki jih vodi g. Vehovec, 3 sedeže. Ker je nasprotje med demokrati in republikanci nepremostljivo, je Vehovečeva skupnica kakor jeziček na tehtnici.

Argentini, kjer je naseljenih več naših ljudi. Tega pripravljalnega dela se udeležujejo vsa jugoslovanska, hrvatska, srbska in slovenska društva, izvzemši Domobran in Ljudski oder.

Generalni konzulat misli jugoslovanska vlada v najkrajšem času obnoviti v Sao Paulu (Brazilija). Je res potreben, saj nimamo v Braziliji nobenega diplomatskega zastopstva, čeprav je ta država velika kakor vsa Evropa z Rusijo vred in živi v njej blizu 30.000 naših ljudi.

Gospod izseljenski komisar v Buenos Airesu, dr. Kosta Veljanović, opozarja izseljence, naj v svojem lastnem interesu nikdar ne pošiljajo denarja v običajnih pismih, ker je zakonito prepovedano, pa tudi nevarno. Brezvestni pismoše in poštni uradniki jih često odprajo in denar iz njih plenijo. Svoji ne dobe potem ne pisma ne denarja.

Buenos Aires. — Trgatev. V soboto 10. aprila zvečer je društvo »Tabore« priredilo »trgatev«, katere se je udeležilo precejšnje število naših ljudi, ki so se kljub hladnemu vremenu prav prijetno zabavali. Grozde je bilo sicer mrzlo, kot je za nas tujina, a med prijetnim kramljanjem in ob petju naše slovenske pesmi in med obujanjem starih spominov iz domovine postane človeku vendarle toplo in prijetno.

Največja in čisto naša domača zavarovalnica je
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Poleg vseh vrst elementarnega zavarovanja vodi predvsem **življenjska zavarovanja** v najrazličnejših kombinacijah, kakor: za slučaj smrti, smrti in doživetja, za doto, za starostno preskrbo i. t. d.

V posebnem „KARITAS“ oddelku goji pod izredno ugodnimi pogoji **ljudska življenjska zavarovanja**, za slučaj smrti, za starostno preskrbo in za doto.

Preden sklenete življenjsko zavarovanje, se obrnite po pojasnila in ponudbe na

Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, Miklošičeva c. 19 (v lastni palači).
 Podružnice v Splitu, Sarajevu, Beogradu, Zagrebu in Celju; zastopstva v vseh krajih Jugoslavije.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

i m a ž e

Din 122,000.000

novih vlog, ki jih izplačuje brez vsake omejitve.

Za vse vloge jamči

Mestna občina ljubljanska

ZADRUŽNA TISKARNA

REG. ZADRUGA Z O. Z.

V LJUBLJANI

TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 17

Izvršuje lepo in po nizki ceni: reklamne letake, lepake, vabila za prosvetne gledališke odre in koncerte; vizitke, kuverte, tiskovine za urade, hranilnice, posojilnice, trgovine ter vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TELEFON 30-67

Vse novice iz domačih krajev izveste najprej in najbolj zanesljivo iz splošno razširjenega tednika

DOMOLJUBA

Izhaja vsako sredo in velja za vse kraje inozemstva polletno 30 Din

Naroča se v upravi **DOMOLJUBA** v Ljubljani

*Prijatelj
izseljencev je*

GLASNIK
presv. Srca Jezusovega

ki obiskuje vsak mesec v velikem številu naše izseljence širom po svetu. — Kjer ga še ne poznate, ga takoj naročite. Ne bo Vam žal! Stane doma 16 Din, za inozemstvo protivrednost 25 Din (v tuji valuti)

Vsak naročnik dobi brezplačno v dar koledar, lepe slike in mesečno prilogo Bengalski Misijonar

Pišite takoj na naslov: Uprava »GLASNIKA«, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9 (Jugoslavija, Slovenija)